

DET KONGELIGE HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Til landets kommuner

Kopi: Landets statsforvaltere

Deres ref

Vår ref

Dato

19/3885

24. august 2021

FOREBYGGENDE HJEMMEBESØK FOR ELDRE

Som følge av økt levealder, lavere fødselstall og fraflytting i distriktene, står norske kommuner overfor betydelige omsorgsutfordringer de neste tiårene. Med flere eldre blir det også en høyere andel eldre med et komplekst og sammensatt sykdomsbilde, og med et betydelig behov for helse- og omsorgstjenester. Derfor må vi, både nasjonalt, regionalt og lokalt, planlegge for å imøtekomme morgendagens behov.

Det er fantastisk at dagens eldre har mange friske leveår og en lang pensjonisttilværelse foran seg. Regjeringen har et mål om at eldre skal mestre livet i eget hjem, og kunne ha en aktiv og meningsfull hverdag. Gjennom kvalitetsreformen for eldre, *Leve hele livet*, jobber vi for å nå disse målene. Vi er opptatt av at eldre fortsatt skal få mulighet til å bidra i lokalsamfunnet og kjenne seg trygge på at hjelpen er der når behovet for tjenester oppstår.

For å sikre gode og bærekraftige tjenester er det nødvendig å utvikle nye og forbedrede løsninger i omsorgssektoren, og satse mer på forebyggende og helsefremmende arbeid. Regjeringen ønsker derfor å stimulere til at flere kommuner gjennomfører *forebyggende hjemmebesøk for eldre*. Målet er å bidra til at eldre kan bo lengst mulig i eget hjem, med økt trygghet og livskvalitet, og samtidig forebygge og utsette behovet for mer omfattende omsorgstjenester. Forebyggende hjemmebesøk er en oppsøkende individrettet råd- og veiledningstjeneste til hjemmeboende eldre. Tjenesten skal bidra til økt mestring i eget liv og redusere fremtidig behov for helse- og omsorgstjenester gjennom å forebygge sykdom, skade og ensomhet, samt fremme helse, funksjonsevne og deltakelse. Det mest vanlige er at alle kommunens eldre, i en valgt aldersgruppe, og som ikke mottar tjenester fra kommunen fra før, får tilbud om et individuelt besøk. Under hjemmebesøket gjennomgås ulike temaer som blant annet sikkerhet i hjemmet, funksjonsnivå, ernæring, fysisk aktivitet, mestring og sosialt nettverk. Det gis også informasjon om kommunens tjenestetilbud og mulighetene som

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Omsorgstjenesteavdelingen

finnes i frivillige sektor. Hjemmebesøkene kan også være en god arena for å mobilisere seniorressursene, blant annet til frivillige innsats i nærmiljøet. Å anerkjenne og utvikle de eldres ressurser er viktig for den enkelte, og viktig for fellesskapet. Forebyggende hjemmebesøk kan videre benyttes til å involvere og hente tilbakemeldinger fra eldre i kommunen. Dette kan gi bedre oversikt over eldrebefolkningens livssituasjon, og brukes til planlegging og utvikling av kommunale tjenester.

Regjeringen har tidligere i Rundskriv 1-2/2016 pekt på betydningen av forebyggende hjemmebesøk for eldre; dette finnes [her](#). Dette ble i 2017 fulgt opp av Helsedirektoratets retningslinjer for etablering og gjennomføring av forebyggende hjemmebesøk; som finnes [her](#). Oppsummert kunnskap finnes også på Omsorgsbiblioteket; se [her](#).

I *Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre* som finnes [her](#), er et sentralt perspektiv å bidra til at eldre kan mestre livet i eget hjem så lenge som mulig. For å lykkes fremheves proaktive tjenester som aktivt oppsøker innbyggere som ikke selv kontakter hjelpetjenesten. Formålet er å tilby tjenester på et tidlig tidspunkt for å forhindre at sykdom og funksjonssvikt forverres, slik at eldre kan mestre livet lenger.

Jeg er kjent med at en betydelig andel kommuner allerede er i gang med å gjennomføre forebyggende hjemmebesøk for eldre. Det er gledelig og inspirerende, og jeg håper flere kommuner vil satse på dette som del av sitt helhetlige forebyggende og helsefremmende arbeid i årene framover. Jeg oppfordrer de kommuner som ikke har kommet i gang om å satse systematisk og målrettet på dette nå. Inspirasjon og kunnskap om tiltaket kan hentes fra sammenlignbare kommuner. I lenkene under ligger spennende kommuneeksempler på forebyggende hjemmebesøk for eldre, som også viser mangfoldet i måter dette arbeidet er organisert og gjennomført på; Drammen kommune se [her](#), Sandefjord kommune se [her](#), Lillehammer kommune se [her](#) og Trondheim kommune se [her](#).

For å spre erfaringer og gode eksempler er det som del av *Leve hele livet* etablert et regionalt støtteapparat som skal gi veiledning og faglig bistand, samt etablere nettverk for erfaringsdeling. Regionalt støtteapparat (som koordineres av statsforvalterne) kan bistå kommuner med å komme i kontakt med andre kommuner som har gode erfaringer med forebyggende hjemmebesøk for eldre, både innad i regionen og på tvers av regioner.

Jeg ønsker lykke til med satsningen på forebyggende hjemmebesøk for eldre.

Med hilsen

Bent Høie
Helse- og omsorgsminister